

په تراویحو کی ختم او د ختم دعاء

د مسلمانانو په ټولنو کې د پخوا راهیسې د رمضان په میاشت کې په تراویحو لمونځ کې د قرآن کریم ختمونه کیږي ، ځینی یې په یوه اونۍ کې ختم کوي ، ځینی یې په لسو ورځو کې او ځینی یې په درې یا څلورو کې ، څوک یې په زیاتو کې کوي او څوک یې په کمو کې ، او بیا لا ځینی قاریان صاحبان داسې قراءت کوي چې یوه کلمه د بلي څخه نه جدا کوي او اوریدونکي یې هیڅ تمیز نشي کولای چې قاری صاحب څه وویل او په کوم سورت کې روان دی ؟ او ځینی قاریان صاحبان خو لا داسې وي چې جوماتونه یې د مخکې نه په ټیکه نیولي وي ، چا یو جومات په ټیکه نیولی وي ، چا دوه ، چا درې ، او د مخکې نه یې ورسره خبره کړی وي چې ما له به دومره اړه راکوی ، او قاری صیب ته هم د مخکې نه د خپل دخل معلومات وي چې رمضان میاشت کې زما څومره آمدن دی ،

او بیا په تراویحو لمونځ کې د سنت طریقې د قراءت لحاظ نه ساتل کیږي خو مقصد پکې صرف ختم کول او مزدوري ترلاسه کول او په ډیرو جوماتونو د ختم دپاره گرځیدل وي ، او بیا د ختم په شپه غټ غټ پروگرامونه نیول شوي وي ، د خوراک څښاک توکي ډیر لیدل کیږي او په لود سپیکرو د هغې د پاره په مختلفو جوماتونو کې اعلانونه کیږي او د عرس او واده شپه یې تر جوړه کړی وي .

نوپدې کې شک نشته چې داسې ختمونه کول هیڅ شرعي حیثیت نلري او ثواب پرې نه حاصلیږي ، دا نه د رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ثابت دی ، او نه د صحابه کرامونه ثابت دی ، بلکې په دغسې ختمونو او دغسې زر زر په تیږی سره لوستلو د قرآن کریم توهین دی چه مقصد صرف ختم وي او تدبر او تفکر پکې نه وي ، او لا قاریان صاحبان د عوامو لخوا د ریشخند سبب هم وگرځي او خلک ورپورې توکي او مسخری کوي .

او په دې ټولو کې زمونږ د سلفیانو په ټولنه کې ختم لا په بڼه شکل کیږي چې په یوه شپه کې صرف یوه سپاره ویل کیږي او بڼه په آرام او ترتیل سره لوستل کیږي ، مگر په اخر کې د ختم په شپه بیا هم داسې جمع او جوش وی چې په بله شپه نه وي ، او خلک کوشنې کوي چې په دعاء کې شریک شي ، او په دعاء باندې ځانگړی اهماام وي ، او دلیری لیری ځایونو څخه خلک راغلی وي ، او هر جومات کې چې ختم وي په هغې ته ځان رسوي .

مگر د شریعت د لحاظه دغه عمل هم د رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه ثابت نه دی او نه د صحابه کرامو څخه ثابت دی ، بلکه دغسې عمل ډیر وروسته په مسلمانانو کې رائج شوی دی ، صحابه کرامو په ختم هیڅ اهماام نه ؤ ، بلکه په اوږدو تراویحو به یې تمرکز کاوه چې اوږدی اوږدی تراویح وکړي او ډیر قرآن کریم پکې ولولي او دغه یې د رسول الله صلی الله علیه وسلم نه زده کړی ؤ .

او چې ختم تری ثابت نه دی نو د ختم دعاء تری هم ثابت نه ده او په هغې باندې اهماام تری هم ندی راغلی .

یواځی د انس رضی الله عنده بیا د دعاء په اړه د ختم په اړه خبره کړې ده ، انس مسلمان راجد رول دعاء به یې وکړه . خودا د لمونځ نه اړ ، بلکه نشی کی تر په مونځ کړا ختم بیا نه راختم دعاء مانه اړ که ځینو علماء ورتة مستحب ویلی دي خو مرفوع حدیثو او صحابه کرامو په اثارو کې نشته .

نو که په تراویحو کې هیڅ ختم ونکړي نو هیڅ پروا نه کوي ، صرف کوشنې به وکړي چې تراویحو کې اوږد قراءت ووايي ، او که چا ختم وکړ او د ختم دعاء یې ونکړه نو هم هیڅ پروا نه کوي او لا شیخ ابن عثمین رحمه الله وایی چې پرېښودل یې غوره دي .

نو د ختم په دعاء غټ اهماام کول او هغه لپاره اعلانونه کول او یو بل ته ټلیفونونه کول او هلته خوراکی توکي راوړل او جمع جوش ، بندار او واده تری جوړول سنت عمل ندی .

مقاله لیکونکی : فضیلة الشیخ عتیق الله حنیف

تاریخ : 28 / رمضان / 1443

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**